

Fremtidens skole – ÅSLF's tilgang til opgaven.

ÅSLF (Aarhus SFO Ledelses Forum) vil gerne være en aktiv medspiller i udviklingen af fremtidens skole. I ÅSLF betragter vi helt grundlæggende arbejdet omkring barnets skoledag i de aarhusianske folkeskoler som en opgave, der skal løses i en helhedstænkning, og derfor i et tæt og forpligtende samarbejde mellem alle skolens opgave-, fag- og interessegrupper.

Regeringen med forligspartierne har nu indgået forlig om en folkeskolereform.

ÅSLF mener, det er vigtigt, at pædagogens også fremover bliver tiltænkt en central rolle i skolen. Det er ÅSLF's mening, at Aarhus Kommune er godt på vej på dette område, og det er vores oplevelse, at der foregår et konstruktivt samarbejde mellem lærere, pædagoger og ledelse i Aarhus Kommune. Vi ser det som oplagt at fortsætte dette gode samarbejde, hvor pædagogens faglighed bidrager til synergi i samarbejdet.

Pædagogen og SFO'en har allerede i dag en central rolle i arbejdet med de aarhusianske børn i 0. til og med 4. klasse. Pædagogen er garant for, at der er fokus på børnenes trivsel, dannelse, læring og udvikling. Dette arbejde foregår både i undervisningstid og i SFO-tid, hvor pædagogen understøtter barnets alsidige udvikling i de arenaer, der ligger ud over undervisningen, og som udgør en vigtig funktion i forhold til barnet som helhed.

Derudover er pædagogen også allerede i dag rundt om i de aarhusianske skoler en væsentlig del af og aktivt med i den samlede skoledag - med flere forskellige funktioner i den del af skoledagen, der i sin nuværende form er beskrevet som "undervisningstiden".

Her indgår pædagoger og lærere på mange skoler allerede nu med hver deres særlige kompetence i et godt forpligtende og tæt samarbejde om at skabe helhed og sammenhæng i barnets læring i undervisningstiden.

Samstemmende kan man sige at arbejdet sker i et tæt og komplementært samarbejde med læreren i spændingsfeltet mellem det at barnet på en gang "bliver til nogen og bliver til noget".

Det er ÅSLF's hensigt i forhold til fremtidens folkeskole at arbejde på et fokus på barnet i forhold til den samlede skoledag. I Aarhus Kommune har vi allerede gode overordnede beskrevne rammer for mål og indhold for SFO. I disse rammer er der beskrevet centrale temaer for, hvordan undervisnings- og SFO-del, sammen og hver for sig skal bidrage til at skabe helhed, sammenhæng og udvikling i barnets hverdag.

Disse rammer mener vi i ÅSLF er et godt afsæt for en fortsat udvikling af en god og lærerig samlet skoledag for barnet.

Men vi er i ÅSLF også bevidste om, at folkeskolen både kan og skal videreudvikles. I den forbindelse vil ÅSLF deltage ved aktivt at bidrage med en undersøgende og udforskende tilgang med henblik på i de kommende år at udvikle en samlet skoledag. En skoledag hvor pædago-

gens faglighed bliver udnyttet bedst muligt i forhold til barnets læring og udvikling, og hvor der også er plads til læring gennem målrettede og kvalitative aktiviteter der både skaber selvstændig læring og læring der målrettet understøtter undervisningen.

ÅSLF mener, at pædagogen og pædagogopgaven bidrager væsentligt i forhold til barnets udvikling. Bidraget er mangeartet og komplekst. Derfor har vi nedenfor forsøgt at beskrive nogle centrale områder i pædagogens faglige tilgang og arbejde med barnet/børnene, og vi har valgt at sammenskrive barnets og pædagogens perspektiv i uprioriteret rækkefølge:

- **Livsduelig.** At lære barnet evnen til at håndtere modstand fra omverdenen og tilside-sætte og tilpasse egne behov til omverdenen. At kunne stå ved egne holdninger og me-ninger, at kunne foretage valg og argumentere for dem. At mestre livet. At kunne no-get. At blive anerkendt. Konsekvenser af egne valg. Barnets egen læring i den mere "frie" tid. Arbejder med at fremhæve værdien og kvaliteten i børnenes egne bidrag i forskellige fællesskaber.
- **Fællesskab.** Folkeskolen er for alle. Børn har krav på at være en del af et betydningsfuldt fællesskab. Børn skal lære værdien og forpligtelserne i et fællesskab. Arbejde med muligheder for at børn får og knytter venskaber. Stilladsering er et begreb til forståelse af pædagogiske støttesystemer. Gå foran, ved siden af, bag ved. Tilgangen til fælles-skabet er inkluderende. Børn med særlig behov har brug for helhedsorienteret indsats. Trivsel er et nøgleord.
- **Relationsarbejde.** De voksne har ansvaret for relationen. Fokus på barn/barn relatio-nen og barn/voksen relationen for at styrke fællesskabet. Arbejdet foregår individuelt og i grupper. Variere relationerne og bruge nærmeste udviklingszone og beskrivelsen omkring de mange intelligenser for at udvide læringsbegrebet.
- **Børneperspektiv.** At forstå, hvad børn forstår og hvorfor de forstår det, de forstår. Barnet vil hvad det kan. De tætte børnerelationer forstået gennem samvær, børneinter-views, barn/voksen relationen. Optaget af hvad børn gør, mere end hvad de kan/ikke kan. Få rammen til at passe til barnet. Involvering, iagttagelser og refleksioner er nøg-leord.
- **Anerkendelse.** Møder barnet som det, det er, og med det, det har. Børn skal ses og høres ud fra den de er. Børn har forskellige vilkår og bruger den sociale arv i fællesska-bets relationer. Altid afsæt i fokus på barnets ressourcer som løftestang for barnets ud-fordringer.
- **Kreativitet.** Nysgerrighed og foretagsomhed. Styrkelse af fantasien og skabertrangen. Legende, undersøgende og skabende processer. Den krøllede hjerne. Erfaring med for-beredelse, koordinering, gennemførelse og opfølgning i de musiske kreative aktiviteter.

- **Dannelse.** Børnene dannes som individer i de sammenhænge de befinder sig i, og med de impulser de sender og modtager. Uddannelse er en væsentlig del af dannelsesbegrebet. Primær fokus på den del, der hedder "at blive til nogen". Det at være en del af en mangfoldighed i både kultur, normer og værdier og herigennem øge forståelsen for andre og bruge det i en nuanceret selvopfattelse. Udvikling, ansvarlighed og samvittighedsfuld medvirken er nøgleord.
- **Oplevelser.** Barnet skal udvikle nysgerrighed og foretagsomhed. Barnet skal opleve deltagelse i legende, undersøgende og skabende processer. Disse skal pirre til udfordring og udvikling af barnets "krøllede" hjerne. Børn bruger naturen. Læring skal og kan opleves. Omsætningsværdien stiger ved oplevelser. Pædagoger står i spidsen for oplevelser og har en lang tradition for at arbejde med oplevelser. Pædagoger eksperimenterer ved at se, høre, røre, føle sammen med børnene. Fordybelse. Pædagoger bruger det lokale samfund (bl.a. foreninger, erhvervsliv og kulturelle institutioner) som samarbejdspartnere til at skabe oplevelser for børnene.
- **Bevægelse.** Tænke kroppen med gennem hele dagen. Den pædagogiske praksis er meget præget af bevægelse – både gennem målrettede bevægelsesaktiviteter og idræt generelt og også som en del af legen. Bevægelsesglæde. Kendskab og erfaring med bevægelse og læring. Erfaring med krop og bevægelse som fælles kommunalt fokusområde.
- **Forældresamarbejde.** Den hele skoledag er børnene sammen med lærere og pædagoger. Forældrene er medspillere. Børnene er forældrenes. Samarbejde med forældrene om at anvende barnets ressourcer. Erfaring med forældresamarbejdet – forældre kommer i SFO. Trivsel. Læring og udvikling er fokuspunkter i forældresamarbejdet.

ÅSLF's bud på fremmede faktorer i processen:

For at få den pædagogiske faglighed bedst muligt i spil i fremtidens folkeskole er der nogle faktorer som ÅSLF finder væsentlige, og derfor vil arbejde for at fremme:

- ÅSLF vil arbejde for aktiv deltagelse i processen mod fremtidens folkeskole i Aarhus.
- Den bedste hele skoledag for barnet skabes i det tætte lærer-pædagogsamarbejde og i synergien mellem lærerens og pædagogens kernefaglighed. Derfor er en dialog nødvendig mellem lærer og pædagog, og derfor også mellem organisationerne omkring kerneopgaven.
- Der skal fokuseres på udviklingen af en pædagogisk målrettethed i den Aarhusianske folkeskole samlet set. (Lærer faglighed - pædagog faglighed og samarbejdet samlet set)
- Vi skal alle i udfyldelsen af den fremtidige opgave bestræbe os på at være ambitiøse på barnets egne vegne, på en måde, så barnet bliver ambitiøst på egne vegne.
- Processen skal ske i en tæt sammenhæng mellem viden (forskning) og praksis – initieret af det allerede eksisterende samarbejde der er i den aarhusianske folkeskole.

Opmærksomhedspunkter.

ÅSLF har dog også en vis opmærksomhed på visse områder i reformudspillet, som det er beskrevet indtil nu. Det gælder indenfor følgende områder:

- Økonomiusikkerhed. ÅSLF er usikre på hvilke konsekvenser finansieringen af reformen vil få for kvaliteten indenfor SFO-området.
- Hvad sker der med forældrebetalingen, og hvilke afledte konsekvenser vil det medføre?
- Sammenhæng mellem undervisning og fritid. ÅSLF er usikre på hvordan fritiden for børnene kommer til at se ud fremadrettet. Her tænkes både tiden efter 14.00 og skoleårets ferie/fridage, og det at mange børn profiterer af at der er et formelt rum at have "fri" i.

Ledelsesperspektivering:

Kernen i at fremme arbejdet med at udvikle den aarhusianske folkeskole ligger i god ledelse. Her mener ÅSLF at der skal tages afsæt i det gode skoleledelsesarbejde der allerede eksisterer rundt på de aarhusianske Folkeskoler.

Det er en forudsætning at alle medlemmer i skoleledelsesteamet tænker ledelse af, og kvalitet i en samlet skoledag i tiden 06.30 – 17.00, - eller senere om man vil. Og i den forbindelse sikre, at der arbejdes i fælles retning – for barnets bedste.

Den pædagogiske opgave i folkeskolen skal ledes fagfagligt. I og med, at der er to fagligheder i folkeskolen, og at børnene skal profitere af det gode lærer- pædagog samarbejde, kræves der dygtig og relevant målrettet pædagogfaglig og lærerfaglig ledelse. Når man har fagfaglig indsigt kan man også udvikle faglighed.

- Den samlede ledelse i folkeskolen skal sørge for, at der er gode rammer for lærer-pædagog samarbejdet, og at det gode samarbejde reelt foregår.
- Den pædagogfaglige leder skal medsikre kvaliteten i folkeskolen – i et samspil mellem didaktik, undervisning, oplevelser og pædagogiske aktiviteter.

ÅSLF ser frem til at være en aktiv samarbejdspartner.

Aarhus, september 2013.

Ole Bro
Næstformand

Ulf Groth Berntsen
Formand